

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого
Кафедра адміністративного права
Кафедра адміністративного права та адміністративної діяльності

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
навчальної дисципліни
«Адміністративне судочинство»

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський) рівень
Ступінь вищої освіти – бакалавр
Галузь знань – 08 «Право»
Спеціальність – 081 «Право»
Статус навчальної дисципліни – обов'язкова

Харків 2026

Робоча програма навчальної дисципліни «Адміністративне судочинство» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 08 «Право» спеціальності 081 «Право». Харків: Нац. юрид. ун-т імені Ярослава Мудрого, 2026, 15 с.

Розробники:

Балакарєва Ірина Миколаївна – кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри адміністративного права

Белікова Марина Іванівна – кандидатка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри адміністративного права

Солнцева Христина Володимирівна – докторка юридичних наук, доцентка, доцентка кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності,

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного права
(протокол № 11 від 01 червня 2026 р.)

Затверджено на засіданні кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності (протокол №13 від 04 червня 2026 р.)

В. о. завідувача кафедри адміністративного права –
Георгієвський Юрій Валентинович, доктор юридичних наук, професор
Завідувач кафедри адміністративного права та адміністративної діяльності – Шаповал Роман Володимирович, доктор юридичних наук, професор

Зміст

1. Опис навчальної дисципліни.....	4
2. Очікувані результати навчання.....	5
3. Обсяг і структура навчальної дисципліни.....	10
3.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання.....	10
3.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання.....	12

1. Опис навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Адміністративне судочинство» розроблена відповідно до освітньо-професійної програми «Право» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право» спеціальності D 8 «Право».

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, рівень освіти	Дидактична структура навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 5,5	Галузь знань – D «Бізнес, адміністрування та право» Спеціальність – D 8 «Право» Рівень освіти – перший (бакалаврський)	Обов’язкова	Обов’язкова
Кількість модулів – 2		Рік підготовки:	Рік підготовки:
		семестр	семестр
Загальна кількість годин - 165		7–8	7–8
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 - 4, самостійної роботи студента - 6 - 8.		Лекції	Лекції
		36 год.	8 год.
		Практичні/ семінарські заняття	Практичні/ семінарські заняття
		40 год.	6 год.
		Самостійна робота	Самостійна робота
		89 год.	151 год.
	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)	Види контролю: поточний контроль; підсумковий контроль знань (іспит)	

Мета навчальної дисципліни – отримання студентами систематизованих знань про правила вирішення публічно-правових спорів, які належать до юрисдикції адміністративних судів, а саме знань щодо: головних рис адміністративного судочинства та його відмінностей від інших форм здійснення правосуддя, завдання і принципів адміністративного судочинства, способів захисту прав, свобод, інтересів приватних осіб в адміністративному судочинстві, адміністративної юрисдикції, форм адміністративного судочинства, його структури, а також порядку перегляду судових рішень в адміністративних справах й основних правил їх виконання.

Завдання:

- формування системи теоретичних знань про адміністративне судочинство як способу захисту права приватної особи у сфері публічного адміністрування;
- вироблення розуміння системи судів, що визначені законом як адміністративні;
- формування знань про юрисдикцію адміністративних судів та вміння її розмежовувати з іншими видами судової юрисдикції;
- формування системи знань та розуміння сутності і змісту принципів адміністративного судочинства;
- опанування навичок визначення категорії адміністративної справи та відповідної форми адміністративного судочинства;
- визначення структури адміністративного судочинства зі стійким розумінням суті процесуальних стадій, етапів та дій;
- вироблення практичних навичок підготовки проектів процесуальних документів під час розгляду та вирішення адміністративних справ;
- розвинути вміння юридичної аргументації, формування обґрунтованих правових висновків у різних кейсах у межах відправлення правосуддя адміністративними судами з урахуванням практики Європейського Суду з прав людини;

Пререквізити: «Загальна теорія права», «Конституційне право», «Адміністративне право», «Адміністративно-деліктне право».

Кореквізити: «Господарське право», «Земельне право», «Податкове право».

Постреквізити: «Аграрне право».

2. Очікувані результати навчання

У результаті засвоєння навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен демонструвати такі результати навчання:

РН НД 1.1. Визначати поняття та головні ознаки адміністративного судочинства.

РН НД 1.2. Демонструвати знання і розуміння завдання адміністративного судочинства та його принципів.

РН НД 1.3. Орієнтуватися у системі правових актів, що регулюють адміністративне судочинство.

РН НД 1.4. Дискутувати зі складних проблем застосування положень правових актів, що вміщують правила адміністративного судочинства.

РН НД 1.5. Розуміти сутність і зміст основних категорій, використаних у текстах міжнародних договорів, які визначають окремі аспекти здійснення адміністративного судочинства.

РН НД 1.6. Визначати зміст і ознаки стадій адміністративного судочинства для їх класифікації на види.

РН НД 1.7. Демонструвати розуміння чіткої послідовності

здійснення процесуальних дій суду під час розгляду і вирішення адміністративної справи.

РН НД 1.8. Визначати тенденції у сфері цифрової трансформації адміністративного судочинства.

РН НД 1.9. Визначати поняття та ознаки адміністративної юрисдикції.

РН НД 1.10. Аналізувати правила предметної, інстанційної та територіальної адміністративної юрисдикції.

РН НД 1.12. Визначати вид адміністративної справи на основі критеріїв, визначених в процесуальному законі.

РН НД 1.13. Вірно визначати форму адміністративного судочинства, придатну для розгляду окремої категорії адміністративних справ.

РН НД 1.14. Визначати суб'єктів та підстави звернення до адміністративного суду.

РН НД 1.15. Аналізувати способи судового захисту прав, свобод та законних інтересів особи від порушень з боку суб'єкта владних повноважень.

РН НД 1.16. Визначати коло нормативно-правових актів, у яких закріплено права суб'єкта владних повноважень на звернення до адміністративного суду.

РН НД 1.17. Визначати учасників судового процесу та їх процесуальні статуси.

РН НД 1.18. Визначати процесуальні строки в адміністративному судочинстві та критерії їх розумності.

РН НД 1.19. Характеризувати наслідки пропуску строку звернення до адміністративного суду.

РН НД 1.20. Визначати види, підстави та порядок забезпечення позову в адміністративному судочинстві.

РН НД 1.21. Визначати правову природу та види заходів процесуального примусу, підстави й порядок їх застосування.

РН НД 1.22. Визначати поняття, предмет та суб'єктів доказування в адміністративному судочинстві.

РН НД 1.23. Аналізувати критерії оцінки доказів та порядок її здійснення адміністративним судом.

РН НД 1.24. Визначати види судових рішень в адміністративних справах та вимоги до їх оформлення й прийняття.

РН НД 2.1. Розуміти процесуальні етапи стадії відкриття провадження у справі.

РН НД 2.2. Орієнтуватися у положеннях процесуального закону на стадії підготовчого провадження.

РН НД 2.3. Аналізувати підстави для зупинення і закриття провадження в адміністративній справі, а також залишення позову без розгляду.

РН НД 2.4. Розмежовувати процесуальні етапи та дії на стадії розгляду справи по суті, з урахуванням наданих процесуальних прав учасникам справи та покладених на них обов'язків.

РН НД 2.5. Вміти виступати в судових дебатах.

РН НД 2.6. Аналізувати правові підстави апеляційного провадження.

РН НД 2.7. Виокремлювати процесуальні підетапи та дії суду й учасників справи в межах відкриття апеляційного провадження й апеляційного розгляду.

РН НД 2.8. Визначати правові підстави касаційного провадження.

РН НД 2.9. Розуміти особливості, мету «касаційних фільтрів» та практику їх застосування.

РН НД 2.10. Виокремлювати процесуальні етапи касаційного провадження, дії адміністративного суду та учасників справи.

РН НД 2.11. Застосовувати метод «системного аналізу» для дослідження практики розгляду адміністративних справ судами апеляційної та касаційної інстанцій.

РН НД 2.12. Розуміти та розмежовувати підстави для перегляду судового рішення за нововиявленими або виключними обставинами.

РН НД 2.13. Знати особливості процесуальних етапів у провадженні за нововиявленими або виключними обставинами.

РН НД 2.14. Скласти проекти процесуальних документів у провадженні з перегляду судових рішень в адміністративному судочинстві.

РН НД 2.15. Знати особливості виконання судового рішення.

РН НД 2.16. Розумітися у видах судового контролю за виконанням судового рішення в адміністративних справах.

Викладання навчальної дисципліни забезпечує формування у здобувача вищої освіти загальних і спеціальних компетентностей та досягнення результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти відповідної спеціальності та освітньо-професійною програмою «Право», а саме:

Загальних компетентностей:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК8. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК9. Здатність працювати в команді.

ЗК11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного

демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК1.1. Здатність до креативності у предметно-практичній діяльності відповідно до соціальних статусів і модусів.

ЗК1.2. Здатність грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати.

ЗК1.3. Навички збору і аналізу інформації з національних і міжнародних джерел.

ЗК1.4 Здатність продуктивно працювати і активно взаємодіяти у віртуальній команді (віртуальна колаборація).

ЗК1.6. Здатність бути лідером, брати на себе відповідальність, стимулювати на досягнення спільної мети.

Спеціальних компетентностей:

СК1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК4. Здатність застосовувати Конвенцію про захист прав людини та основоположних свобод, а також прецедентну практику Європейського суду з прав людини.

СК5. Здатність застосовувати норми та інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

СК7. Здатність застосовувати норми та інститути права, щонайменше з таких галузей, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, трудове право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК8. Здатність застосовувати правові принципи та доктрини.

СК9. Здатність використовувати бази даних органів юстиції та інформаційні технології необхідні під час здійснення юридичної діяльності.

СК10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК12. Здатність аналізувати правові проблеми та обґрунтовувати правові позиції.

СК13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ.

СК14. Здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів відповідно до вимог

професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації.

СК15. Здатність до самостійної підготовки проєктів актів правозастосування.

СК16. Здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

СК1.1. Знання системи права та законодавства, а також механізмів правового регулювання у різних галузях права.

СК1.2. Здатність визначати специфіку приватного і публічного права відповідно до їх предмета і методів правового регулювання.

СК1.3. Знання і розуміння порядку розгляду юридичних спорів, що виникають між суб'єктами правових відносин.

СК1.4. Здатність ухвалювати рішення у юридичній справі відповідно до чинного законодавства.

Результати навчання:

ПРН 1. Визначати переконливість аргументів у процесі оцінки заздалегідь невідомих умов та обставин.

ПРН 2. Знати та розуміти міжнародні стандарти прав людини, положення Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практику Європейського суду з прав людини.

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин із достатньою обґрунтованістю.

ПРН 6. Оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему.

ПРН 8. Застосовувати інститути міжнародного публічного права, а також міжнародного приватного права.

ПРН 11. Мати базові навички риторики.

ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 13. Знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права.

ПРН 14. Використовувати статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для правничої діяльності.

ПРН 15. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних.

ПРН 16. Використовувати комп'ютерні програми, необхідні у правничій діяльності.

ПРН 17. Працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди.

ПРН 18. Застосовувати в професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи.

ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 20. Виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки.

ПРН 21. Готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку зробленого у різних правових ситуаціях.

ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

ПРН 1.1. Виявляти проблеми у правовому регулюванні і пропонувати способи їх вирішення відповідно до принципів захисту прав людини і її основоположних свобод.

ПРН 1.2. Визначати особливості приватного і публічного права із врахуванням специфіки їх предмета, ознак і методів правового регулювання.

ПРН 1.4. Демонструвати вміння застосовувати набуті правові знання за умов самостійного прийняття юридичних рішень відповідно щодо своїх професійних статусів.

ПРН 1.5. Застосовувати набуті знання у стандартних і нестандартних професійних ситуаціях методами відтворення та реконструкції.

3.Обсяг і структура навчальної дисципліни

3.1. Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання

№ п / п	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
		Усього	У тому числі		
			Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквіуми тощо	Самостійна робота
	Модуль 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА				

	Тема 1. Адміністративне судочинство: історія та передумови запровадження в Україні, ознаки та відмінності від інших форм здійснення правосуддя.	10	2	2	6
	Тема 2. Система правових актів, що регулюють адміністративне судочинство.	8	2	2	4
	Тема 3. Принципи адміністративного судочинства.	10	2	2	6
	Тема 4. Адміністративна юрисдикція: правила предметної юрисдикції.	8	2	2	4
	Тема 5. Адміністративна юрисдикція: правила інстанційної та територіальної юрисдикції.	8	2	2	4
	Тема 6. Форми адміністративного судочинства. Види адміністративних справ.	8	2	2	4
	Тема 7. Право на звернення до адміністративного суду та способи судового захисту.	9	2	2	5
	Тема 8. Учасники судового процесу.	8	2	2	4
	Тема 9. Процесуальні строки.	8	2	2	4
	Тема 10. Докази та особливості доказування в адміністративному судочинстві.	6	-	2	4
	Тема 11. Судові рішення в адміністративній справі.	8	2	2	4
	Модуль 2. ПРОВАДЖЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ				
	Тема 12. Відкриття провадження в адміністративній справі	8	2	2	4
	Тема 13. Забезпечення позову. Заходи процесуального примусу.	6	-	2	4
	Тема 14. Підготовче провадження.	8	2	2	4
	Тема 15. Розгляд адміністративної справи по суті.	8	2	2	4
	Тема 16. Апеляційне провадження.	10	2	2	6
	Тема 17. Касаційне провадження.	10	2	2	6
	Тема 18. Перегляд судових рішень в адміністративній справі за нововиявленими або виключними обставинами.	8	2	2	4
	Тема 19. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень	8	2	2	4

	в адміністративній справі.				
	Тема 20. Судовий контроль за виконанням судових рішень в адміністративних справах.	8	2	2	4
	Усього годин / кредитів ECTS	165/ 5,5	36	40	89

3.2. Для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

№ п / п	Тематика навчального курсу	Обсяг у годинах			
		Усього	У тому числі		
			Лекції	Практичні заняття, семінарські заняття, колоквиуми тощо	Самостійна робота
	Модуль 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА				
	Тема 1. Адміністративне судочинство: історія та передумови запровадження в Україні, ознаки та відмінності від інших форм здійснення правосуддя.	10	2	2	6
	Тема 2. Система правових актів, що регулюють адміністративне судочинство.	8	-	-	8
	Тема 3. Принципи адміністративного судочинства.	8	-	-	-
	Тема 4. Адміністративна юрисдикція: правила предметної юрисдикції.	8	2	2	4
	Тема 5. Адміністративна юрисдикція: правила інстанційної та територіальної юрисдикції.	8	-	-	8
	Тема 6. Форми адміністративного судочинства. Види адміністративних справ.	10	2	2	6
	Тема 7. Право на звернення до адміністративного суду та способи судового захисту.	9	-	-	9
	Тема 8. Учасники судового процесу.	8	-	-	8
	Тема 9. Процесуальні строки.	8	-	-	8
	Тема 10. Докази та особливості доказування в адміністративному судочинстві.	8	-	-	8
	Тема 11. Судові рішення в адміністративній справі.	8	-	-	8
	Модуль 2. ПРОВАДЖЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ				
	Тема 12. Відкриття провадження в адміністративній справі	8	2	-	6

	Тема 13. Забезпечення позову. Заходи процесуального примусу.	8	-	-	8
	Тема 14. Підготовче провадження.	8	-	-	8
	Тема 15. Розгляд адміністративної справи по суті.	8	-	-	8
	Тема 16. Апеляційне провадження.	8	-	-	8
	Тема 17. Касаційне провадження.	8	-	-	8
	Тема 18. Перегляд судових рішень в адміністративній справі за нововиявленими або виключними обставинами.	8	-	-	8
	Тема 19. Процесуальні питання, пов'язані з виконанням судових рішень в адміністративній справі.	8	-	-	8
	Тема 20. Судовий контроль за виконанням судових рішень в адміністративних справах.	8	-	-	8
	Усього годин / кредитів ECTS	165/ 5,5	8	6	151